

ከፍል ፭ - መና

በዚህ ከፍል ያለው መረጃ ከጠና ጥብቃ ማረጋገጫዎች እና ከከልል መና ቤድዋች የተገኘ
አሆን በተመረጋገጫ መንጠረገጥች የቀረበበትን መረጃዎችንም :

- በየከልል የሚገኘ የህክምናና የጠና አገልግሎት ድርጅቶች የህክምና ሰራተኞች
(2000 ዓ.ም. ’ 2001 ዓ.ም.)
- በህክምና አገልግሎት በኢትዮጵያ መሰተ የስለጠኑ ባለሙያዎች በሙያዎቹ
ዓይነት (2000 ዓ.ም. ’ 2001 ዓ.ም.)
- በየከልል ሪፖርታለትና መና ማረጋገጫዎች የተመዘገበው ውጤ ውጤ የበሽታ
መንግባዎች (2001 ዓ.ም.) - በ2001 ዓ.ም.የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር
መና ቤድ የጠናቀዱ መረጃ ባለሙናና የ 2000ዓ.ም መረጃን ተጠቀሙናል::
- በመጽሑስት ጽማድ የተሰማና ድርጅቶች መጽሑስትና የአካሄምና መግለጫ
እቅረብዎች ሲጠቀሙ(2000 ዓ.ም. ’ 2001 ዓ.ም.)
- በወጣ በሽታ ተመው ሁክምና የተደረገበትው ሰዎች ባይትና በወጣ በሽታመከላከል
የስለጠኑ ሰዎች ባይትና በወጣ በሽታ የተጠቀ ቅበሌዎችና የወጣ በሽታን
ለመከላከል የተወስኝ እርምጃዎች (2000 ዓ.ም. ’ 2001 ዓ.ም.)
- የጠና አገልግሎት ያገኘና ከወለድ ወር በተያያዘ የሞቱ ሁኔታ ባይትና (2000
ዓ.ም. ’ 2001 ዓ.ም.)
- የጠና አገልግሎት ያገኘና ከወለድ ወር በተያያዘ የሞቱ ሁኔታ ባይትና (2000
ዓ.ም. ’ 2001 ዓ.ም.)
- በየከልል የተሰጠ የበተሰጠ ምጻና አገልግሎት ዓይነትና የተጠቀሱዎች ባይትና
(2000 ዓ.ም. ’ 2001 ዓ.ም.)
- በየከልል የሚገኘ የአቶዕና ስ. እድል መርመራና ማማከር አገልግሎት
መጽሑስት እንዲሁም ከእናት ወደ ለይ እንዲያተላቁ የመከላከል አገልግሎት
የሚሰጠ የህክምና አገልግሎት መሰጠ ተሸማት ባይትና (2001 ዓ.ም.)
የጠቀልለል::

ማስጠበቅ:- በቀረበበት መንጠረገጥች መሰተ የሚታየው የስራ (-) ምልከት ምንም መረጃ እንደለለ ሲያሳይ የ
(NA) ምልከት ድግሞ መረጃ ለማግኘት እንዲለተዋል ያመለከታል::

SECTION O – HEALTH

This Section Reveals the Data that has been Obtained and Compiled from Ministry of Health and Regional Health Bureaus and Presented in Selected tables which mainly Comprises:-

- Medical and Health Facilities available in the Country and Medical Personnel Distribution (2007/08 & 2008/09)
- Number of Health Personnel Trained in Ethiopia (2007/08 & 2008/09)
- Top Leading Causes of Hospitals and Health Centers Morbidity (2008/09)
For the case of Addis Abeba City Administration we used the data of 2007/08 because the Health Bureau couldn't yet compile the data for 2008/09
- Distribution of Drug Trading Organization, Drug and Medical Supplies (2007/08 & 2008/09)
- Number of Malaria Treated Persons and Trained Malaria Control Workers, Number of Malaria affected Kebeles and Control Measures taken (2007/08 & 2008/09)
- Maternal Health Care Services Provided and Maternal Death due to Delivery (2007/08 & 2008/09)
- Child Health Care Services Provided and Infant Death due to Delivery(2007/08 & 2008/09)
- Types of Family Planning Services and Acceptors (2007/08 & 2008/09)
- Number of Health Facilities Providing VCT, ART & PMCT Services (2008/09)

Note:- The Symbol (-) with in the Presented Tables indicates data which is nil while (NA) indicates data which are not available

GLOSSARY

HEALTH CENTER:

An establishment which provides both preventive and curative outpatient care. Health Centre is also responsible for training CHAs (Community Health Attendants) & TBA's (Traditional Birth Attendants)

HIGHER CLINIC:

Staffed at least by a general medical practitioner, a specialist and assisted by various specialists serve for general outpatient clinics. For emergencyand delivery this clinic has up to 5 beds.

HOSPITAL:

An Establishment with at least 25 beds that provides general medical Care round the clock. It is at least equipped with basic Laboratory, X – Ray and basic treatment facility. It is staffed with at least one medical practitioner.

MEDIUM CLINIC:

Staffed at least by health officer or general medical practitioner & serve for general medical services.

LOWER CLINIC:

Staffed at least by a health assistant or a nurse and serve for general outpatient clinic.

HEALTH STATION:

The smallest health units in the conventional Health Service structure and are staffed with 1-3 health assistants.

HEALTH POST:

One of the Satellite facilities in the Primary Health Care Unit

Source : Federal Ministry of Health (FMOH)

የኢትዮ. የሚገኘ የአካላትና የጠቅምችን ተብቂ አገልግሎት ድርጅቶች/የፖ.ስ.ስንድ የመከላከያን አይወይምርያ/ 2000 ዓ.ም.
Medical and Health Facilities by Killil, (Excluding Police and Armed Forces) 2007/2008

መንጋደኛ ዓ.1 (ሀ)

TABLE O.1 (a)

ክልል	ማስተካከል		የማስተካከል አላማዎች	ከለንከት		የጠና ጥበቃዎች		ጠና ካሳ	
	የጠና ጥበቃ	ለለዎች**		የጠና ጥበቃ	ለለዎች**	የጠና ጥበቃ	ለለዎች**		
ትigray	12	3	1545	57	37	123	-	614	TIGRAY
አፏር	2	-	200	18	14	14	-	206	AFFAR
አማራር	17	3	1676	460	403	182	-	2619	AMHARAR
ኦሮሚያ	23	8	3513	661	750	242	-	1823	OROMIYA
ሸማሌ	6	2	436	82	2	21	-	270	SOMALIE
በንሻንጂል- ጥሙዝ	2	-	226	11	28	15	2	98	BENISHANGUL GUMUZ
ዲቡብ ቴ.ብ.ስ.*	14	6	2240	194	295	177	4	2848	SNNP*
ጋምቤት	1	-	98	27	30	8	1	33	GAMBELLA
ሐረሪ	2	2	487	0	32	3	-	19	HARARI
አዲስ አበባ	5	28	1799	7	442	24	4	35	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	1	2	250	0	26	6	-	38	DIREDAWA
ማድከል***	4	6	2460					-	CENTRAL***
ፊታዎች	89	60	14930	1517	2059	815	11	8603	TOTAL
	MOH	OTHERS**	HOSPITAL BEDS	MOH	OTHERS**	MOH	OTHERS**	HELATH POST	REGION
	HOSPITALS				CLINICS		HEALTH CENTERS		

* ደቡብ ቴ.ብ.ስ. - ደቡብ ቴ.ብ.ስ በኢትዮጵያና ሲሆን የመለከታቸው::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and Peoples' .

** ሌሎች ማለት ክጠና ጥበቃ ከፖ.ስ.ስ እና ክጠና የሚከተሉ ወጪ ያለትን የመቻልላል::

** Others Include all Others Except Under Ministry of Health, Police and Defence

*** ማድከል የሚያጠቃልለው በጠና ጥበቃ ሙኒስቴር ስር የሚተካድሩትን የጥቅር አንበሳ፣ ቅ/እመለሰ፣ አነበርቃ (አላርት) እና አመራቱ ሆነተታዎችን ነው::

**** Central Consists of Referral Hospitals Such as Black Lion, St Pawlos, Zenbework (Alert) and Zewditu Hospital which are under the FMOH.

Source :- FMOH and RHB's

ምንጂ :- የፈልጋዕላ መና ጥበቃ ሙኒስቴር እና የክልል መና ቤርሃን

በየኢትዮ-ያናላንድና የጊዜ ጥብቃ አገልግሎት ድርጅቶች/የፖ.ለ.ሳኔ የመከላከያን አይሁዳም/2001 ዓ.ም.
Medical and Helath Facilities by Killil, (Excluding Police and Armed Forces) 2008/2009

መዝጋጀ ቅ.1(ለ)

TABLE O.1 (b)

ክልል	ሆነተታ		የሁነተታ አሉታዊት	ክልል		የጊዜ ጥብቃ		ጊዜ ክፍል	
	የጊዜ ጥብቃ	አሉታዊት**		የጊዜ ጥብቃ	አሉታዊት**	የጊዜ ጥብቃ	አሉታዊት**		
ትigray	12	3	1546	57	37	153	-	538	TIGRAY
አፏር	4	-	151	3	13	29	-	238	AFFAR
አማራር	17	4	1764	556	-	254	-	2856	AMHARAR
ኦሮሚያ	23	8	2968	-	-	423	-	4685	OROMIYA
ሸማሌ	6	-	436	557	-	30	-	547	SOMALIE
በንሻንጂል- ጊሙዝ	2	-	259	235	43	28	3	235	BENISHANGUL GUMUZ
ደቡብ ሐ.ብ.ስ.*	16	4	2163	194	298	157	8	3238	SNNP*
ጾምበራ	1	-	100	-	-	10	-	99	GAMBELLA
ሐረሪ	2	3	440	23	27	48	-	19	HARARI
አዲስ አበባ	5	32	1138	8	611	26	6	-	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	1	4	383	33	36	13	-	19	DIREDAWA
ማድከል***	4	5	2460					33	CENTRAL***
ፊደል	93	63	13808	1666	1065	1171	17	12507	TOTAL
	MOH	OTHERS**	HOSPITAL BEDS	MOH	OTHERS**	MOH	OTHERS**	HELATH POST	REGION
	HOSPITALS			CLINICS		HEALTH CENTERS			

* ደቡብ ሐ.ብ.ስ. - ደቡብ ማኑው በኢትዮጵያና ሪፖርትን የመከላከል::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

** ሌሎች ማለት ከጊዜ ጥብቃ ከፖ.ለ.ሳኔ እና ከሞር ሲያለው ውጤ ያለትን የጠቃላላል::

** Others Include all Others Except Under Ministry of Health, Police and Defence

*** ማድከል የሚያጠቃላለው በጊዜ ጥብቃ ሙሉስነቱ ስር የሚተካደሩትን የጥቅር አንበሳ፣ ቅ/እውሉስ፣ አነዱርቅ (አሉርት) እና አውራቅ ሁኔታዎችን ሲሆን መረጃዎም የ 2000 ዓ.ም. ነው::

*** Central Consists of Referal Hospitals Such as Black Lion, St Pawlos, Zenbework (Alert) and Zewditu Hospital which are under the FMOH and the data refers to 2007/2008.

Source :- FMOH and RHB's

ምንም :- የፈዕራል መና ጥብቃ ሙሉስነቱ እና የከልል መና በርሃም

የኢትዮ- የሚገኘው አካላትና ማረተችና በዚሁ/ከዚሁ ጥብቃ መሸጫ የለትን አይመጣም/ 2000 ዓ.ም.
Numbers of Medical Personnel by Kilil, (Excluding Manpower Out Side the Ministry of Health) 2007/2008

መዝጠና ቅ.2(v)

TABLE.O2(a)

ክልል	አካላት	ጂና	መከራን	ነጠስ	ፋርማለሰቶች	የጂና ተቀባዩ	የጂና ለፊት	ተከናሽያች			
								በግብር	በደረሰ	በፋርማ	
ትግራይ	74	147	2525	7	119	397	205	12	265		TIGRAY
አፏር	12	29	184	3	20	39	62	0	34		AFFAR
አማራ	148	259	3137	110	427	526	514	21	954		AMHARA
ኦሮሚያ	268	384	1688	126	663	176	806	46	415		OROMIYA
ሸማሌ	73	53	642	13		98	130	4	36		SOMALIE
በንሻንጂል- ጊሙዝ	6	20	581	3	33	2	23	4	12		BENISHANGUL GUMUZ
ዶ.ስ.ብ.አ.*	147	178	4383	23	256	50	431	18	1065		SNNP*
ጋምበላ	5	20	180	3	24	23	18		11		GAMBELLA
ሐረሪ	40	14	266	2	11	25	4	9	16		HARARI
አዲስ አበባ	124	43	1366	3	20	79	118	29	88		ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	27	14	178	10	16	17	32	5	16		DIRE DAWA
ማዕከል***	181	16	447	68	50	41	129	16	49		CENTRAL***
ድጋፍ	1105	1177	15577	371	1639	1473	2472	164	2961		TOTAL
	DOCTORS	HEALTH OFFICER	NURSES	PHARMACY ATTENDANTS AND PHARMACISTS	SANIT- ARIANS	HEALTH ASSISTANT	LABORA- TORY	X-RAY	PHARMACY	REGION	
									TECHNICIANS		

* ፊዜ.ብ.አ. - ፊዜ.ብ.አዎች በኢትዮጵያ ከባለትን የመለከታች::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

*** ማዕከል የሚያጠቃለው በጂና ጥብቃ ማኅበሩር ስር የሚተዘረሩትን የጥቅር አንበሳ፣ ቁ/እውሉኩ፣ አነበርቃ (አለርት) እና አመራቃ ሆነተታለችን ነው::

*** Central Consists of Referal Hospitals Such as Black Lion, St Pawlos, Zenbework (Alert) and Zewditu Hospital which are under the FMOH.

Source :- FMOH and RHB's

ምንጭ :- የፈዱራል ሲኖ ጥብቃ ማኅበሩር እና የከላል ሲኖ በርሃም

የኢትዮ. የሚገኘ አካላት በአዲስ አበባ ስራው መሸጭ የለትን አይወጥዎች/ 2008/9.ም.
Numbers of Medical Personnel by Kilil, (Excluding Manpower Out Side the Ministry of Health) 2008/2009.

መዝጋጀ ፖ.2(ለ)

TABLE.O2(b)

ክልል	አካላት	ጂና	መከተት	ነጋሪ	ፋርማብላቶች	የጂና	የጂና	ተከለፈዎች			
								በተዘጋጀ	በረጅ	በፍርማ	
ትግራይ	33	185	1975	36	64	253	159	-	160		TIGRAY
አፌር	11	31	303	7	30	31	50	-	55		AFFAR
አማራ	147	487	5076	81	227	800	-	20	732		AMHARA
ኦሮሚያ	256	571	10962	235	-	145	1130	25	43		OROMIYA
ሸማሌ	54	66	451	24	20	82	102	4	59		SOMALIE
በኒሻንጂል-	11	27	596	8	19	35	29	2	24		BENISHANGUL
ገሙዝ											GUMUZ
ደቡብ ባ.ብ.ሳ.**	116	178	4459	123	213	-	336	17	30		SNNP**
ጾምበላ	4	44	156	3	24	23	18	-	6		GAMBELLA
ሐረሪ	28	23	238	7	10	20	32	10	38		HARARI
አዲስ አበባ	140	100	1359	34	34	30	162	33	117		ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	52	21	323	16	26	34	51	9	20		DIRE DAWA
ማධና	181	16	447	68	50	41	129	16	49		CENTRAL
ዶሞ	1035	1749	26345	642	717	1494	2198	136	1333		TOTAL
	DOCTORS	HEALTH OFFICER	NURSES	PHARMACY ATTENDANTS AND PHARMACISTS	SANIT- ARIANS	HEALTH ASSISTANT	LABORA- TORY	X-RAY	PHARMACY		REGION
									TECHNICIANS		

* የደቡብ ባ.ብ.ሳ. - የደቡብ ባ.ብ.ሳ. በኢትዮጵያን አገልግሎት የመለከት:

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

*** ማධና የሚያጠቃለው በጂና ጥበቃ ማኅበር ስር የሚተካደሩትን የጥቅር አንበሳ፣ ቁ/እውሉ-ሳ፣ ካነውርቃ (አሉርት) እና ክውዲቱ ሆነታቻለችን ለሚገኘ መረጃዎች የ 2000 ዓ.ም. ነው::

*** Central Consists of Referral Hospitals Such as Black Lion, St Pawlos, Zenbework (Alert) and Zewditu Hospital which are under the FMOH and the data refers to 2007/2008.

Source :- FMOH and RHB's

ምንጭ :- የፈጸመ ተና ጥበቃ ማኅበር እና የከልል ተና በፍርማ

ኢትዮጵያ አገልግሎት በኢትዮጵያ የወሰኖች በላምሮች በዘመን የተመረቁበት ዓመት
Number Of Health Personnel Trained In Ethiopia By Year Of Graduation

መዝጋጀ ቅ.3

TABLE O.3

ዓመት የሁረት	አከታች	የጊና መከንያች	ፋርማስነቶች	ነርሱች*	የጊና ተቋማሪዎች	ቴክኒሻኖች			የጊና ረዳት	መለከተኩ የጊና ሌሎት	
						በለበራቶ	በረጃ	ፋርማ			
1990	207	49	17	20	42	-	-	-	-	-	1997/98
1991	136	79	34	1416	204	283	29	63	-	-	1998/99
1992	152	157	31	1399	190	311	10	129	-	-	1999/00
1993	128	181	54	2164	175	463	19	206	-	-	2000/01
1994	152	183	13	1433	161	271	-	146	-	-	2001/02
1995	152	183	13	1433	161	271	-	146	-	-	2002/03
1996	332	84	405	1506	299	477	42	104	245	6	2003/04
1997	309	302	70	4473	267	391	33	-	244	241	2004/05
1998	180	224	51	1231	13	179	43	355	-	-	2005/06
1999	161	138	39	1495	-	317	-	39	-	-	2006/07
2000	1951	1223	443	10327	1509	2737	208	-	1935	-	2007/08
2001	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	2008/09
	DOCTORS	OFFICERS	PHARMACIS	NURSES*	SANITA-RIANS	LABORATORY	X-RAY	PHAR-MACY	HEALTH ASSISTANT	JUNIOR HEALTH ASSISTANTS	YEAR
						TECHNICIANS					

* ሆላ-ንግድ ዓይነት ነርሱ ያጠቃልለ::

* Include All Types of Nurses

Source :- FMOH and RHB's

ምንጭ :- የፈዕራል መና ተብዥ ማኑስቴር እና የክልሉ መና በርሃም

የኢትዮ-ፖ.ሪ.ስ.ሪ. ማኅበር መንግሥት የተመዘገበ ቅና የበኩታ መንሰሳዎች፣ 2008/2009

መንጋድ ተ.4 ሆ

ክልል - ትግራይ

ደረጃ	የበኩታ መንሰሳዎች	ብዛት	ከመቶ
1	ዶላተለም መብት	85794	4.61
2	የለይናው የመተኞል ክፍል ሁመም	85398	4.59
3	ተሳሳይ ጥገናዎች	38433	2.07
4	የጨረሻ በሽታ	37032	1.99
5	የጥፊ በሽታ	32194	1.73
6	ት-ገት-ለሙት	31975	1.72
7	የአማካይ በሽታ	28037	1.51
8	የበርድ በሽታ	24109	1.30
9	የጥናት-ቃለት መብት	22901	1.23
10	የአይን በሽታ	21253	1.14
ድምር - የዋና የበኩታ መንሰሳዎች		407126	21.88
ድምር - የሌሎች በሽታ መንሰሳዎች		1453874	78.12
ጠቅላላ ደምር		1861000	100.00

ምንጂ : የኢትዮ-ፖ.ሪ.ስ.ሪ. መንግሥት ማኅበር

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4a

Region - Tigray

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Unspecified Malaria	85794	4.61
2	AURI	85398	4.59
3	Infectious Parasitic	38433	2.07
4	Gastritis Duodenitis	37032	1.99
5	Skin Infection	32194	1.73
6	Helminities	31975	1.72
7	Amoebiasis	28037	1.51
8	Pneumonia	24109	1.30
9	Malaria PF	22901	1.23
10	Eye Inflammatory	21253	1.14
Total of Leading Diseases		407126	21.88
Total of Other Diseases		1453874	78.12
Total of All Diseases		1861000	100.00

Source : Regional Health Bureau

የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. ሪፖርት መንከራከል በኋላ የጊዜ የሚመለከት የተመዘገበ የኋላ የጊዜ መንከራከል ዓ.ም. 2001

መንበረሻ ተ.4 ስ

ክልል - አፍሪ

ደረጃ	የጊዜ መንከራከል	ብዛት	ከመቶ
1	ወጣ	92000	35.96
2	አጥቃቄ የገኘው የመተንፈስ አካላት በሽታ	31000	12.12
3	የወሰጥ ጥገና ታላት	24000	9.38
4	ሌሎች የመተንፈስ አካላት በሽታዎች	19000	7.43
5	የጨረሻ የአንድት መታወሻ የደንቅና አንፈሳሽን	11000	4.30
6	የአንድት ጥገና ታላት-ለው	7200	2.81
7	የቆዳና የቆዳ የሰራዎች አካላት በሽታ	3450	1.35
8	የፁርሱ ሁመም	2111	0.83
9	አማቢያስ	2033	0.79
10	አይነቱ ያልተገለበ የአንባ ምት	1249	0.49
	ድምር - የዋና የጊዜ መንከራከል	193043	75.45
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንከራከል	62800	24.55
	ጠቅላላ ደምር	255843	100.00

ጥናት: የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. በኋላ

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4b

Region - Afar

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Malaria	92000	35.96
2	Acute Upper Respiratory Infection	31000	12.12
3	Parasitic Infection	24000	9.38
4	Other Respiratory Diseases	19000	7.43
5	Gastro Entrities and Colities	11000	4.30
6	Helminths	7200	2.81
7	Infection of Skin and Subcutaneous Tissue	3450	1.35
8	Otities Media and Mastoiditis	2111	0.83
9	Amoemobiasis	2033	0.79
10	Unspesified Pheumonia	1249	0.49
	Total of Leading Diseases	193043	75.45
	Total of Other Diseases	62800	24.55
	Total of All Diseases	255843	100.00

Source : Regional Health Bureau

የኢትዮ-ጵያ ሪፖርታ ማኅበር መኖሪያ የተመዘገበ የኩል ቀን የበሽጻ መንሰሳዎች፣ 2001

መንጠረሻ ተ.4 አ

ክልል - አማራ

ደረጃ	የበሽጻ መንሰሳዎች	ብዛት	ከመቶ
1	ሁለም ፍይት መግ	317213	19.08
2	የሆና ጥንቃ ትላት-ሰው	171584	10.32
3	ተቋማጥ	151166	9.09
4	ለሎ-ቃ የኩንባ በሽጻዎች	120016	7.22
5	የጨረሻ በሽጻ	108643	6.53
6	ቀርጥማት / የመገባጠማማይና የአጥንት ስመምሬ	83912	5.05
7	የቆዳ ሌይ ቁስለው	83224	5.00
8	የገዢው የመተኞቸው አካል በሽጻ	79752	4.80
9	የአይን በሽጻዎች	77857	4.68
10	ተለይቶ ያልታውቀ ታ-ከ-ሳት	59263	3.56
ድምር - የዋና የበሽጻ መንሰሳዎች		1252630	75.32
ድምር - የሌሎች በሽጻ መንሰሳዎች		410340	24.68
ጠቅላላ ደምር		1662970	100.00

ምንጭ: የኢትዮ-ጵያ መና በር

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4c

Region - Amhara

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	All Forms of Malaria	317213	19.08
2	Intestinal Parasites	171584	10.32
3	Diarrhea	151166	9.09
4	All Other Respiratory Diseases	120016	7.22
5	Gastritis	108643	6.53
6	Rheumtism	83912	5.05
7	Skin Lesions	83224	5.00
8	Upper Respiratory Tract Infection	79752	4.80
9	Eye Diseases	77857	4.68
10	Fever of Unknown Origion	59263	3.56
Total of Leading Diseases		1252630	75.32
Total of Other Diseases		410340	24.68
Total of All Diseases		1662970	100.00

Source: Regional Health Bureau

የኢትዮ-ጵያ ሪፖርታ ማኅበር መንገድ የተመዘገበ ቀና ውና የበሽታ መንሰሳዎች፣ 2001

መንጠረሻ ተ.4 መ

ክልል - አጭማራ

ደረጃ	የበሽታ መንሰሳዎች	ብዛት	ከመቶ
1	አጥቃሮ የለይቶው የመተንፈሻ አካል በሽታ	131567	5.93
2	ሌሎች የእንተት ጥገና ት-ት-ለ-ለ-ች	106620	4.81
3	አይነቱ ያልተገለበ የወጣ በሽታ	103154	4.65
4	የጨረሻና የደንብና በሽታዎች	102252	4.61
5	በሌሎች ለምት የደረሰ አድጋውች	100161	4.52
6	የከ-ለለ-ት-ና የሽንት መሽኑ በሽታዎች	82493	3.72
7	የመተንፈሻ ዓ.ንዲ ምት	78189	3.53
8	የቆዳና የቆዳ የስራናው አካል በሽታ	72881	3.29
9	የጠ-ን-ቻና መግባጫሚያ የቀረጥማት በሽታ	72868	3.29
10	ተለያዩ ያልታውቀ የት-ት-ለ-ት በሽታ	70226	3.17
	ድምር - የዋና ውና የበሽታ መንሰሳዎች	920411	41.50
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንሰሳዎች	1297453	58.50
	ጠቅላላ ደምር	2217864	100.00

ምንጭ : የኢትዮ-ጵያ መና ቤት

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4d

Region - Oromia

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Acute Upper Respiratory Infection	131567	5.93
2	Other Helminths	106620	4.81
3	Other Unspecified Malaria	103154	4.65
4	Gastritis and Duodenitis	102252	4.61
5	Homicide and Injury Purposely Infected by Other Person (not in War)	100161	4.52
6	All Other Diseases of Gento - Urinary System	82493	3.72
7	Bronchopneumonia	78189	3.53
8	Infections of Skin and Subcutaneous Tissue	72881	3.29
9	Muscular Rheumatism and Rheumatism Unspecified	72868	3.29
10	Pyrexia of Unknown Origin	70226	3.17
	Total of Leading Diseases	920411	41.50
	Total of Other Diseases	1297453	58.50
	Total of All Diseases	2217864	100.00

Source : Regional Health Bureau

የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. ሪፖርት መናገድ በኋላ የተመዘገበ የኋላ የስት መንሰከም ንዑስ ዓ.ዲ.ኤ. 2001

መንጋደኛ ተ.4 ወ

ክልል - ስሜለ

ቁል	የስት መንሰከም	ብዛት	ከመቶ
1	የጨረሻ የእንደሸት መታወሻና የደንዳና አንደሸት መታወሻ	93380	13.43
2	አጥቃሬ የለይታው የመተኞራሽ አካላት በስት	76449	10.99
3	ሁሉም አይነት ወሳ	74024	10.64
4	ሁሉም አይነት የሰምበ ጥናት	63994	9.2
5	የሽንት መሽናና በስትዎች	54111	7.78
6	የጨረሻና የደንዳና በስትዎች	52136	7.5
7	ደግመ መኑስ	34954	5.03
8	የቆቅና የቆቅ ስር የሰብ በስትዎች	31693	4.56
9	የውስጥ ጥገና ታሳትል	16218	2.33
10	የአይነት በስትዎች	15580	2.24
	ድምር - የዋና የስት መንሰከም	512539	73.7
	ድምር - የሌሎች በስት መንሰከም	182865	26.30
	ጠቅላላ ደምር	695404	100.00

ጥናት : የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. መናገድ በኋላ

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4e

Region - Somali

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Gastro - Enterities & Colities	93380	13.43
2	A.U.R.I	76449	10.99
3	All Forms of Malaria	74024	10.64
4	All Forms of Pneumonia	63994	9.2
5	Genito - Urinary System	54111	7.78
6	Gastritis & Duodenitis	52136	7.5
7	Anemia	34954	5.03
8	Infection of Skin & Subcutaneous Tissue	31693	4.56
9	Parasitic Diseases	16218	2.33
10	Eye Diseases	15580	2.24
	Total of Leading Diseases	512539	73.7
	Total of Other Diseases	182865	26.30
	Total of All Diseases	695404	100.00

Source : Regional Health Bureau

በኢትዮ-ድጂ. ሆነታዎችና መናገሮች የተመዘገበ የናግድ የስራ የበሽጃት መንሰሳዎች፣ 2001

መንጠረሻ ተ.4 እ

ከልለ - በኤጀንጻል ገመብ

ደረጃ	የበሽጃት መንሰሳዎች	ብዛት	ከመቶ
1	መባ	84458	24.00
2	ተቁማጥ	22684	6.30
3	የሳንበ ምቶ	9718	2.70
4	የአንድሬት ትላት በሽጃት	7808	2.10
5	የለይናው የመተነሬሽ አካል በሽጃት	6672	1.80
6	የአጥቢት እና የመግባጫመሸያዎች በሽጃት	6010	1.60
7	የጨረሻ በሽጃት	4950	1.30
8	የሽንት ፍንደብ በሽጃት	3898	1.09
9	የቆኅ በሽጃት	3797	1.06
10	የምማገብ እጥረት	2947	0.80
	ድጂ. - የዋና የናግድ የበሽጃት መንሰሳዎች	152942	43.00
	ድጂ. - የሌሎች በሽጃት መንሰሳዎች	202274	57.00
	ጠቃላላ ደሞክር	355216	100.00

ጥናት : የከልለ መና በር

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4f

Region – Benishangul Gumuz

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Malaria	84458	24.00
2	Diarrhea	22684	6.30
3	Pneumonia	9718	2.70
4	Intestinal Parasites	7808	2.10
5	Acute Upper Respiratory Tract Infection	6672	1.80
6	Joint Reheumatism and Reheumatism Unspecified	6010	1.60
7	Gastritis and Duodenitis	4950	1.30
8	Genito Urinary Tract Infection	3898	1.09
9	Infections of the Skin	3797	1.06
10	Malnutrition	2947	0.80
	Total of Leading Diseases	152942	43.00
	Total of Other Diseases	202274	57.00
	Total of All Diseases	355216	100.00

Source : Regional Health Bureau

የኢትዮ-ጵያ ሪፖርታ መንግሥትና ማኅበር የተመዘገበ የኩል የስራ መንግሥት : 2001

ወንጻሪያ 4 ስ

ክልል-ዲ.ብ.ብ.ስ.*

ደረጃ	የበሽታ መንግሥት	ቦዛ	ከመቶ
1	ወሳ (ሁ-ሰ-ንም አይነት)	16533	19.15
2	የሳንበ ጥቃቃ	7748	8.97
3	አድራሻች	5125	5.94
4	ወልድ	5030	5.83
5	የሳንበ ንቅርብ (ሁ-ሰ-ንም አይነት)	4762	5.52
6	የሁኔታ አፈጻጸም የአንድሮ ሁመም	2893	3.35
7	ታይናይና ታ-ከ-ሳት	2697	3.12
8	ለሎች ካኬርማዎና ካውለድ ጽር የተያያዘ	2168	2.51
9	ለሎች የሰንት መሰኞ በሽታዎች	2079	2.41
10	የጨናሽ በሽታ	1992	2.31
ዶምር - የዋና የኩል የበሽታ መንግሥት		51027	59.11
ዶምር - የለሎች በሽታ መንግሥት		35304	40.89
ጠቃላላ ዓይነት		86331	100.00

*ደቡብ በኩል መንግሥት አገልግሎት

ግምገም : የኢትዮ-ጵያ የኩል መንግሥት

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4g

Region - SNNP*

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Malaria all Types	16533	19.15
2	Pneumonia	7748	8.97
3	Accidents	5125	5.94
4	Deliveries with out Mention of Complication	5030	5.83
5	TB all Type	4762	5.52
6	Gastro Enteritis and Colities	2893	3.35
7	Typoid Fever	2697	3.12
8	Other Complication of Pregnancy and Child Birth	2168	2.51
9	All other Diseases of Genito-Urinary System	2079	2.41
10	Gastritis and Duodenitis	1992	2.31
	Total of Leading Diseases	51027	59.11
	Total of Other Diseases	35304	40.89
	Total of All Diseases	86331	100.00

*South Nations, Nationalities and Peoples

Source : Regional Health Bureau

የኢትዮ-ድጂታል ማኅበር መንግሥት የተመዘገበ በኋላ የዚህ የስራ መንግሥት፣ 2001

መንጋደቅ ፖ.4 ነ

ከልል - ዓምባ

ደረጃ	የሰነድ መንግሥት	ብዛት	ከመቶ
1	ወጣ	18143	65.23
2	ተቁማጥ	2160	7.77
3	አጥቃሪ የለይናው የመተኞሪ አካላት በሽታ	1677	6.03
4	የሳንቢ የሙላት	1484	5.34
5	የቆዳ በሽታ	1088	3.91
6	የጥርሰ በሽታ	971	3.49
7	የእድሜ በሽታ	730	2.62
8	የአንቃት ጥናት ትግኑል	535	1.92
9	የሽንት መሰኩ መታወሻ	517	1.86
10	የአካል ጥናት (መቀሰል እና የአጥንት መሰሰር)	511	1.84
	ድምር - የዋና የሰነድ መንግሥት	27816	100.00
	ድምር - የሌሎች በሽታ መንግሥት	-	-
	ጠቅላላ ደምር	27816	100.00

የመሆኑ : የኢትዮ-ድጂታል መና በ.ሪ

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4h

Region – Gambela

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Malaria	18143	65.23
2	Diarrhea	2160	7.77
3	Acute Upper Respiratory	1677	6.03
4	Pneumonia	1484	5.34
5	Skin Infection	1088	3.91
6	Dental Disease	971	3.49
7	Eye Problem	730	2.62
8	Intestinal Parasite	535	1.92
9	Urinary Tract Infection	517	1.86
10	Trauma	511	1.84
	Total of Leading Diseases	27816	100.00
	Total of Other Diseases	-	-
	Total of All Diseases	27816	100.00

Source : Regional Health Bureau

የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. ሪፖርት መናገድ በኋላ የተመዘገበ የኋላ የጊዜ መንስኤዎች፣ 2009

መንጋድ ተ.4 ቅ

ከልል - ፊልደ

ደረጃ	የጊዜ መንስኤዎች	ብዛት	ከመቶ
1	የአካል ጉዳት (የመቀበላኝ የእጥንት መሰበር)	6827	11.36
2	የሽንት መሽኑ በሽታዎች	5850	9.73
3	ሁሉም አይነት ትቃማት	5013	8.34
4	አጥፋሬ የገዢናው የመተኞራሽ አካላት በሽታ	4643	7.73
5	የሳባ ምት	4140	6.89
6	በለሎች ለወቻ የደረሰ አዲጋዎች	3604	6.00
7	ለሎች የአይነት እና የአይነት አካላት በሽታ	2257	3.76
8	የጨዋሻ አሳይ አጥረት በሽታ	2198	3.66
9	ሁሉም አይነት ወጣ	2151	3.58
10	አጥፋሬ የትክክል በሽታ	1825	3.04
ድምር - የዋና የጊዜ መንስኤዎች		38508	64.07
ድምር - የለሎች በሽታ መንስኤዎች		21592	35.93
ጠቅላላ ደምር		60100	100.00

ምንጭ : የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. መናገድ ቅ.

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4i

Region – Harari

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Trauma (Injury, Fracture etc.)	6827	11.36
2	Urinary Tract Infection	5850	9.73
3	All types of Diarrhea	5013	8.34
4	Acute Upper Respiratory Infection (AUI)	4643	7.73
5	Pneumonia	4140	6.89
6	Violence and other Internal Injury	3604	6.00
7	Other and Unspecified Disease of the Eye and Adnexa	2257	3.76
8	Dyspepsia	2198	3.66
9	All Types of Malaria	2151	3.58
10	Acute Febrill Illness	1825	3.04
Total of Leading Diseases		38508	64.07
Total of Other Diseases		21592	35.93
Total of All Diseases		60100	100.00

Source : Regional Health Bureau

የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. ሪፖርት መናገድ መንገድ የተመዘገበ የናግድ የጊዜ የስራ መንገድ መንገድ : 2000

መንጋድ ተ.4 በ

አዲስ - ኢትዮ አበባ

ደረጃ	የስራ መንገድ መንገድ	ብዛት	ከመቶ
1	አጥፊል የለይናው. የመተገኘት አካላት በስታ	66497	14.3
2	የሽንት መሽንት በስታዎች	36662	7.9
3	የቆዳ ሌጅ ቁስልና በስታዎች	34615	7.4
4	የጨረሻና የእንደት በስታዎች	32980	7.1
5	የጥርጉ አጠጣትና የእንተል በስታ	26869	5.8
6	በራሱ ካጥናያ	26005	5.6
7	የጥርጉ በስታ	25635	5.5
8	የእንደት ትላላ በስታዎች	25273	5.4
9	የጠናቸው ቁርጥሞት (ሁሉ-ንግድ አይነት)	19555	4.2
10	የተለያየ የቆዳ በስታዎች	18975	4.1
ድምር - የናግድ የስራ መንገድ መንገድ		313066	67.2
ድምር - የሌሎች በስታ መንገድ መንገድ		152695	32.8
ጠቅላላ ደምር		465761	100.0

ምንጭ : የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. ሪፖርት (መረጃው. የ 2000 ዓ.ም. መሆኑ ይታወቁ)

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2007/2008

Table 0.4j

Region – Addis Abeba

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Acute Upper Respiratory Infection	66497	14.3
2	Gastritis and Duodenitis	36662	7.9
3	All other Diseases of Genito-Urinary System	34615	7.4
4	Infection of Skin & Subcutaneous Tissue	32980	7.1
5	Hypertrophy of Tonsil and Rheumatism	26869	5.8
6	Bronchopneumonia	26005	5.6
7	Dental Cases	25635	5.5
8	Other Helmtnthes	25273	5.4
9	Muscular Rheumatism and Rheumatism Unspecified	19555	4.2
10	All Other Disease of Skin	18975	4.1
Total of Leading Diseases		313066	67.2
Total of Other Diseases		152695	32.8
Total of All Diseases		465761	100.0

Source : Regional Health Bureau (the Data Refers to 2007/08)

የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. ሪፖርት የተመዘገበ የኩል በፌዴራል የንግድ መንሰሳውች፣ 2008/2009

መንጋደቅ ተ.4 ተ

ክልል - ደረዳዋ

ቁጥር	የስም መንሰሳውች	ብዛት	ከመቶ
1	የለይናው የመተኞሬ አካል በስም	13984	21.68
2	የቢርድ በስም	7455	11.56
3	ተቋማጥ ደም የለለው	5066	7.85
4	የመግባጭሚያ አካል በስም	4723	7.32
5	የሽንት መሽኑ መታወሻ	4714	7.31
6	የአካል ጉዳት (የመቀበላና የአጥንት መሰበር)	3627	5.62
7	ቦጥጣ ተወስኗ የሚመጠ ለሌሎች በስም	3444	5.34
8	የቆዳ እና የስራና የቆዳ አካል በስም	2877	4.46
9	የጨረሻ አሉድ እጥረት በስም	2697	4.18
10	ሌሎች የአይነ በስም	2161	3.35
	ዶምር - የዋና የስም መንሰሳውች	50748	78.71
	ዶምር - የሌሎች በስም መንሰሳውች	13729	21.29
	ሁሉ ድምር	64477	100.00

ምንጥ : የኢትዮ-ፖ.ሪ.ሪ. በ.ፌ.

Top Leading Cause of Hospitals and Health Centers Morbidity 2008/2009

Table 0.4k

Region – Diredawa

Rank	Diagnosis	No. of all Cases	% All Cases
1	Acute Upper Respiratory Infection	13984	21.68
2	Pneumonia	7455	11.56
3	Diarrhea non - Blood	5066	7.85
4	Disease of the Muscular Skeleton System & Connective Tissue	4723	7.32
5	Urinary Tract Infection	4714	7.31
6	Trauma (Injury, Fracture)	3627	5.62
7	Other or Unspecified Infection & Parasitic Disease	3444	5.34
8	Infection of the Skin and Subcutaneous Tissue	2877	4.46
9	Dyspensia	2697	4.18
10	Other or Unspecified Disease of the Eye	2161	3.35
	Total of Leading Diseases	50748	78.71
	Total of Other Diseases	13729	21.29
	Total of All Diseases	64477	100.00

Source : Regional Health Bureau

**በመድኑት ገንዘብ የተወማኑ ድርጅቶች መደቡኑትና የአካላምና መገልጻው አቅራቢዎች ስርዓት በከላል 2009
Distribution of Drug Trading Organizations and Drugs & Medical Supplies by Region20082009**

መዝጋጀ ፖ.5(v)

Table O.5(a)

ክልል	በመድኑት ገንዘብ የተወማኑ ድርጅቶች				መደቡኑትና የአካላምና መገልጻው አቅራቢዎች		
	ፋይናብ	የመድኑት መደቡኑ	የገዢር መደቡኑት ብት	ጠቅላላ	አስመራዊ ድሞባዊ ገዢ	አጥሪያ	
ትግራይ	20	148	191	359	7	1	TIGRAY
አፏር	0	9	36	45	0	0	AFFAR
አማራ	82	195	234	511	4	-	AMHARA
ኦሮሚያ	64	353	1117	1534	-	-	OROMIA
ሳማሌ	-	-	-	-	-	-	SOMALI
በንሻንጂ- ገሙዝ	0	5	42	47	0	0	BENISHANGUL GUMUZ
ዶ.ብ.ብ.ክ.*	20	69	433	522	6	-	SNNP*
ጾምበላ	1	4	14	19	-	-	GAMBELLA
ሐረሪ	9	16	3	28	1	-	HARARI
አዲስ አበባ	143	189	4	336	171	10	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	7	17	4	28	5	-	DIRE DAWA
ድሞር	346	1005	2078	3429	194	11	TOTAL
	Pharmacy	Drug Shop	Rural Drug Vendor	Total	Import & Whole Saler	Manufacturer	REGION
	Drug Trading Organizations				Drugs & Medical Supplies		

* ዳ.ብ.ብ.ብ.ክ. - ዳ.ብ.ብ.ብ.ክ. በኢትዮጵያና ከዘመኑ ያመለከታል::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

Source :- FMOH and RHB's

የመድኑት ገንዘብ የተወማኑ ድርጅቶች መደቡኑትና የአካላምና መገልጻው አቅራቢዎች

**ቦመድኬት ንግድ የተወማኑ ድርጅቶች መደቡኑትና የአካባቢዎች መገልጻ አቅራቢዎች ለርፖርት በከላል 2001
Distribution of Drug Trading Organizations and Drugs & Medical Supplies by Region20082009**

መዝጋጀ ገ.5(ለ)

Table O.5(b)

ክልል	ቦመድኬት ንግድ የተወማኑ ድርጅቶች				መደቡኑትና የአካባቢዎች መገልጻ አቅራቢዎች		
	ፋይናንስ	የመድኬት መደብር	የገበር መደቡኑት በት	ጠቅላላ	እነመሆኑ ይምሳ ገዢዎች	አምራካች	
ትግራይ	8	103	191	302	6	1	TIGRAY
አፏር	0	9	36	45	0	0	AFFAR
አማራ	37	86	151	274	14	0	AMHARA
ኦሮሚያ	31	93	120	244	18	1	OROMIA
ሸማሌ	3	6	69	78	0	0	SOMALI
በንሻንጂል-ካመዘኛ	0	8	42	50	0	0	BENISHANGUL GUMUZ
ዲቡብ ባ.ብ.ክ.*	20	48	368	436	10	0	SNNP*
ጾምበላ	7	3	17	27	0	0	GAMBELLA
ሕረሪ	4	14	3	21	1	0	HARARI
አዲስ አበባ	153	83	3	239	39	12	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	4	16	3	23	5	0	DIRE DAWA
ድሞክ	267	469	1003	1739	93	14	TOTAL
	Pharmacy	Drug Shop	Rural Drug Vendor	Total	Import & Whole Saler	Manufacturer	REGION
	Drug Trading Organizations				Drugs & Medical Supplies		

* **ዲቡብ ባ.ብ.ክ.** - **ዲቡብ ባ.ብ.ክ በኢትዮጵያ ስነዥ የመለከታችል::**

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

Source :- FMOH and RHB's

የመድኬት ንግድ የተወማኑ ድርጅቶች መደቡኑትና የአካባቢዎች መገልጻ አቅራቢዎች

በሀገሩ በ 1999 ዓ.ም. በወጣ በሽታ ትመው ሁከምና የተደረገነትው ስምም በሃት እና በወጣ በሽታ መከላከል የሚለውን ስምም በሃት፡ 2000
Number of Malaria Treated Persons and Trained Malaria Control Workers in the Country: 2008/2009

ማንጠረቻ ቅ.6(ሀ)

Table 0.6 (a)

ክልል	በወጣ በሽታ ትመው ሁከምና የተደረገነትው በሃት	በወጣ በሽታ መከላከል የሚለውን ስምም በሃት	
	Number of Treated Persons	Number of Trained Malaria Control Workers	REGION
ትግራይ	80946	381	TIGRAY
አፋር	113142	277	AFAR
አማራ	3592	132	AMHARA
ኦሮሚያ	537231	-	OROMIY
ሸማሌ	50058	-	SOMALI
በንሻንጂል-ገሙዝ	226668	72251	BENSHANGUL GUMUZ
ደቡብ ቤ.ቤ.ሕ.*	687033	2623	SNNP*
ጾምበላ	-	-	GAMBELLA
ሐራሪ	7516	119	HARARI
አዲስ አበባ	1050	1119	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	667	-	DIRE DAWA
ዶሞር	1707903	76902	TOTAL

* ፌዴራል ቤ.ቤ.ሕ. - ፌዴራል ቤትርር በኢትዮጵያዊ ኢትዮጵያ የመለከታች::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's.

Source :- FMOH, RHB's

ጥንቃቄ :- የፈዕል-ሰል ጥና ጥዑቂ ማኅበር እና የክልል ጥና በርሃቶች

**በሀገራች በ2000 ዓ.ም. በወጣ በሽታ ታሙዬ ሁኔታው የተደረገዋቸው ስምቶች ብዛት እና በወጣ በሽታ መከላከል የወለጠኑ ስምቶች ብዛት፡ 2001
Number of Malaria Treated Persons and Trained Malaria Control Workers in the Country: 2008/2009**

መንጠረሻ ቅ.6(ለ)

Table 0.6(b)

ክልል	በወጣ በሽታ ታሙዬ ሁኔታው የተደረገዋቸው ብዛት	በወጣ በሽታ መከላከል የወለጠኑ ስምቶች ብዛት	
ትግራይ	75822	-	TIGRAY
አፏር	73869	32	AFAR
አማራ	704833	272	AMHARA
ኦሮሚያ	744548	4786	OROMIY
ሸማሌ	74024	392	SOMALI
በንሻንጂል - ገሙዝ	253906	65	BENSHANGUL GUMUZ
ዶ.ብ.ብ. ዘ.ብ.ሳ.*	518234	2758	SNNP*
ጾምበላ	7348	452	GAMBELLA
ሐረሪ	2151	88	HARARI
አዲስ አበባ	625	-	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	310	96	DIRE DAWA
ድሞር	2455670	8941	TOTAL
	Number of Treated Persons	Number of Trained Malaria Control Workers	REGION

* ዓብ.ብ. ዘ.ብ.ሳ. - ዓብ.ብ. ዘ.ብ.ሳ. በኢትዮጵያና ሲሄሞችን ያመለከታል::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's.

Source :- FMOH and RHB's

ምንጭ :- የፌዴራል መና ጥብቃ ማኅበቱ እና የከልል መና በርሃቶ

በ 1999 ዓ.ም. በዚህ በሽታ የተጠቀ ቅበሌዎችና የወጣን በሽታ ለመከላከል የተወጪው እርምጃዎች፡ 2000
Number of Malaria Affected Kebeles and Malaria Control Measures Taken in the Country : 2008/2009

ወንጻሪያ ተ.7(ሀ)

Table 0.7 (a)

ክልል	በዚህ የተጠቀ ቅበሌዎች በሸት	መድጋሚ የተረጋገጠ ቤቶች በሸት	የተዘረዘሩ አነስተኛ በሸት	
ትግራይ	1046	341471	446600	TIGRAY
አፏር	268	80106	76606	AFAR
አማራ	-	659889	1702611	AMHARA
ኦሮሚያ	1975	842496	1166561	OROMIY
ሸማሌ	-	-	-	SOMALI
በንሻንጂል -	306	81869	35000	BENSHANGUL
ጊሙዝ	-	-	-	GUMUZ
ደቡብ ባ.ባ.ሳ.*	429	783703	199476	SNNP*
ጾምበላ	-	-	-	GAMBELLA
ሐረሪ	16	17216	-	HARARI
አዲስ አበባ	5	-	-	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	-	10698	881	DIRE DAWA
ዶሞር	4045	2972348	3627735	TOTAL
	Number of Malaria Affected Kebeles	Number of Houses Sprayed	Number of bed Net Distributed	REGION

* ደቡብ ባ.ባ.ሳ. - ደቡብ ባ.ባ.ሳ. በኢትዮጵያና ሲሆን የመለከታችል::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

Source :- FMOH, RHB's

ጥንቃቄ :- የፌዴራል መና ጥብቃ ማኑስቴር እና የክልል መና በርሃቶ

በ2008/9.ም. በዚህ በሽታ የተጠቀ ቅበሌዎችና የወጣን በሽታ ለመከላከል የተወቃደ እርምጃዎች፡ 2001
Number of Malaria Affected Kebeles and Malaria Control Measures Taken in the Country : 2008/2009

ወንጀለሽ ጥ.7(ለ)

Table 0.7(b)

ክልል	በዚህ የተጠቀ ቅበሌዎች በሸት	መድረሻነት የተረጋገጧ በታች በሸት	የተወቃደው አገልግሎት በሸት	
ትግራይ	NA	NA	NA	TIGRAY
አፏር	377	55834	567222	AFAR
አማራ	2426	555027	473943	AMHARA
ኦሮሚያ	745	631228	475000	OROMIY
ስማላ	-	203000	20100	SOMALI
በንሻንጂል -	128	93438	-	BENSHANGUL
ጊሙዝ	-	783703	60600	GUMUZ
ጾምበላ	244	20299	-	GAMBELLA
ሐረሪ	10	15478	-	HARARI
አዲስ አበባ	-	-	-	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	-	12722	600	DIRE DAWA
ድሞር	3930	2370729	1597465	TOTAL
	Number of Malaria Affected Kebeles	Number of Houses Sprayed	Number of bed Net Distributed	REGION

* ደቡብ ባ.ቤ.ክ. - ደቡብ ባሕር በኢትዮጵያና ስሜዎችን የመለከታል::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's.

Source :- FMOH, RHB's

ምንጥ :-የኢትዮጵል መና ጥብቃ ማነስቴር እና የክልል መና በርሃቶ

**በመንግስት የጤና ትቃማት የእናቶች መና አገልግሎት ዓይነትና ካወልድ ጋር የተያያዘ የእናቶች ባት በከልል (15-49 ሲቶች ቀን) : 2000
Maternal Health Care Services And Maternal Deaths in Government Health Institute by Region (Include Only Females Age 15-49): 2008/2009**

መዝጋጀ ፖ.8(v)

Table 0.8(a)

ክልል	የጤና አገልግሎት ዓይነት እና የእናቶች ባት						
	ለእርግጥና ምርመራ የቀረብ	ቅድመ ወለድ ከተትል የውሰድ	የማዋሪ አገልግሎት የግኝ	የድህን ውለድ ከተትል የውሰድ	ካወልድ ጋር የተያያዘ የእናቶች ባት	የቤተሰብ የጤና አገልግሎት የውሰድ	
ትግራይ	-	142983	47889	65871	-	498359	TIGRAY
አፏር	26481	26481	12843	5564	-	56375	AFAR
አማራ	-	414893	125274	209506	-	2237068	AMHARA
ኦሮሚያ	-	1033790	174794	175698	-	2087715	OROMIY
ሸማሌ	-	18541	13841	5452	-	30015	SOMALI
በንሻንጂል -							BENSHANGUL-
ጊሙዝ	6782	10350	2966	875	12	38785	GUMUZ
ደቡብ ባ.ባ.ሳ.*	607773	501496	284551	237246	4090	2621940	SNNP*
ጾምበላ	-	-	-	-	-	-	GAMBELLA
ሐረሪ	-	4167	3088	2088	5	17124	HARARI
አዲስ አበባ	43314	67010	32072	25088	10	353652	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	-	6225	4475	1896	-	61609	DIRE DAWA
ዶሞር	684350	2225936	701793	729284	4117	8002642	TOTAL
	Pregnancy Test	Prenatal/ Antenatal Care	Received Delivery Service	Postnatal Care	Maternal Death	Received Family Planning Service	REGION
	Types of Health Care Services and Maternal Death						

* ደቡብ ባ.ባ.ሳ. - ደቡብ ባክር በኢትዮጵያና ሪፖርታን የመለከት:

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

Source :- FMOH and RHB's

ምንጭ :- የኤሌክትሪክ መና ተቦች ማኅበር እና የከልል መና በርሃም

**በመንግስት የጤና ተቋማት የእናቶች ጥና አገልግሎት ፈይነትና ክወለድ: 2C የተያያዘ የእናቶች ባቻ በከልል (15-49 ሲቶች በቻ) : 2001
Maternal Health Care Services and Maternal Deaths in Government Health Institute by Region (Include Only Females
Age 15-49): 2008/2009**

መንጋደኝ ት.8(ለ)

Table 0.8(b)

* ՀՈՒՆԻ Ա.Ա.Ժ. - ՀՈՒՆԻ ԱԽԵԾ ԱԽԵՀԸՆԻԴՅԱՆ ՀԱՅՈՒՅՆ ՔԹՈՂԻՆԻՑ:

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's.

Source :- FMOH and RHB's

ምንቅ : የፌዴራል ሚኑ ተወቃ ማረጋገጫ እና የከፍል ሚኑ በፍጥነት

በመንግስት የጤና ተቋማት የህዳኖት የጤና አገልግሎት አገልግሎቱን ያገኘ ህዳኖት በዛት እና ከዚያ ጽሑፍ በተደረሰው የምሩ ህዳኖት በዛት
ቦከልል: 2000

Child Health Care Services , Children Who Receive the Services and Infant Death Related to Delivery in Government
Health Institute by Region: 2008/2009

መዝጋጀ ት.9(ሀ)

Table 0.9(a)

ክልል	የአገልግሎቱ ዓይነት እና የህዳኖት ጥና						
	በሀገሪቱ ተቋማ የተወለደ	በዚያ ምናገድ የምሩ	የሰንበ የቀርብ	የዘመናዊ መንጋር ቁልፎ	የከፍል ከተባት	በእና የሚሰጥ የህዳኖት ልማሽ ወይም ሂለም መከላከል	
ትigray	19914	-	143246	133423	125407	134402	TIGRAY
afar	12843	-	22906	31298	25560	26782	AFAR
amhara	125274	-	586433	564163	493094	450027	AMHARA
oromiy	174794	-	893294	818236	711813	818236	OROMIY
somali	13841	-	54854	49901	42015	49954	SOMALI
benshangul	2966	159	2966	15331	12426	2966	BENSHANGUL
gumuz							GUMUZ
snnp*	199186	400	584008	519418	490636	499551	SNNP*
gambella	591	-	5591	4015	3709	4015	GAMBELLA
harari	3088	5	5817	5261	5261	5261	HARARI
addis ababa	32072	-	51291	49799	42719	46588	ADDIS ABABA
dire dawa	4442	-	9202	8279	6962	8428	DIRE DAWA
Total	589011	564	2359608	2199124	1959602	2046210	
	Birth in Health Service	During Delivery Infant Death	B.C.G	D.P.T	Measles	O.P.V	REGION
	Types of Services and Infant Death						

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's.

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's.

Source :- FMOH and RHB's

ምንጭ :- የፌዴራል መና ተበቃ ማኅበኩር እና የክልል መና ተረምቶ

በመንግስት የጤና ትቋማት የህኑት የጤና አገልግሎት እንደሚከተሉት የገዢ ህኑት በብት እና ከውለድ ጽር በተያያዘ የሞቱ ህኑት በብት
በከላል: 2001

Child health care Services , Children who receive the services and Infant death related to delivery in government health institute by Region: 2008/2009

መዝጋጀ ፖ.9 (አ)

Table 0.9(b)

ከላል	የእንደገለው ዓይነት እና የህኑት ባት						
	በሀክምና ተቋሙ የተወለፈ	የመሰረታዊ ምክንያት የምት	የሰንበ ካፍርሰ	የዘመናዊያን መንጋር 302263ፁልፏ	የከፍና ክትባት	በኢትዮጵያ የህኑት ለምና ወይም ሂሳብ መከላከያ	
ትግራይ	NA	NA	NA	NA	NA	NA	TIGRAY
አፏር	2831	-	-	20346	17702	-	AFAR
አማራ	14289	-	559895	511631	490919	503646	AMHARA
ኦሮሚያ	167236	-	852151	823591	686218	753279	OROMIY
ሸማሌ	-	-	64882	58141	68950	58141	SOMALI
በንሻንጂል - ጊሙዝ	140	21	124	4896	5267	7280	BENSHANGUL GUMUZ
ደቡብ ባ.ቤት.*	72848	357	585653	533557	525410	500926	SNNP*
ጾምበላ	1333	40	1878	1579	555	5251	GAMBELLA
ሐረሪ	-	-	7580	5555	4916	5555	HARARI
አዲስ አበባ	38036	948	56808	52160	48323	52160	ADDIS ABABA
ድሬዳዋ	5550	-	12907	12907	12046	12046	DIRE DAWA
ድሞር	302263	1366	2142078	2024363	1860306	1898284	TOTAL
	Birth in Health Service	During Delivery Infant Death	B.C.G	D.P.T	Measles	O.P.V	REGION
	Types of Services and Infant Death						

* ደቡብ ባ.ቤት. – ደቡብ ባክር ባክሱስቦችንና አገበቶችን የመለከታቸው::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

Source :- FMOH and RHB's

ምንጭ :- የፌዴራል መና ጥብቅ ማኔስቴር እና የከላል መና በርሃም

የኢትዮ የተሰጠ የቤተሰቦ የመግኘት አገልግሎት ባይነትና ተጠቃሚዎች በዘመን :2000
Types of Family Planning Services and Number of Acceptrors by Region 2007/08

መዝጠና ት. 10(v)

Table 0.10(a)

የቤተሰቦ የመግኘት አገልግሎት ባይነት	ከልል											ፈጻሚ
	ት.ማሪ	አ.ፌ.ር	አማራ	አድማራ	ስማላ	በኢትዮጵያ ገመብ	ደ.ብ.ብ.ክ*	ጋምበለ	ክረር	አዲስ አበባ	ድ.ረዳዋ	
የወለድ መከላከል ክነት (Pills)	208059	13784	576668	727031	4982	9696	633141	6925	14997	46189	4292	2265764
የወለድ መቆጣጠሪያ መርሱ (Depo Provera)	234854	13033	1302716	1091839	3769	13554	1444076	916	20789	79684	13066	4218296
ከንፈጥ (Condom)	207245	13333	333736	239494	5752	9697	2137	11629	16196	76928	12664	928811
ፍም (Foam)	-	-	1642	3292	-	776	-	-	-	-	-	5710
ካጥብ (Capsule)	-	-	-	-	-	388	-	-	-	-	-	388
ከራም (Cream)	-	-	-	-	-	234	-	-	-	-	-	234
በከንድ የሚቀበር (Norplant)	5327	-	17079	9697	-	776	17064	410	782	3671	217	55023
አጥ (Loop)	-	-	-	-	-	343	-	196	-	-	3	542
አይየሪ (IUD)	39	-	3912	6892	-	96	7999	-	77	4926	-	23941
ወንድ ማዋኑ (Male Sterilization)	-	-	417	-	-	0	29405	-	-	-	-	29822
ሴት ማዋኑ (Female Sterilization)	-	-	897	1067	-	0	-	-	-	-	-	1964
Types of Family Planing Services	Tigray	Afar	Amhara	Oromia	Somali	Benishangul Gumuz	SNNP*	Gambela	Harari	Addis Abeba	Diredawa	Total
	Regions											

* ፌ.ብ.ብ.ክ. - የኢትዮ ብዕት በኢትዮጵያ ሲሆን ሲሆን የመለከት::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

Source :- FMOH and RHB's

ምንጭ :- የኤሌክትሮና ተና ተጠቃሚነት እና የኢትዮ ብርሃንት

በኢትዮ የቤተሰብ የመጠና አገልግሎት ዓይነቶች ተጠቃሚዎች በዘት :2001
Types of Family Planning Services and Number of Acceptrors by Region 2008/09

መንጋደቅ ሲ. 10(ለ)

Table 0.10(b)

የቤተሰብ የመጠና አገልግሎት ዓይነት	ክልል											ፈጻሚ
	ትግራይ	አኅር	አማራ	አጭሪያ	ስማላ	በንግድንግል ጥመዝ	ደ.ብ.ብ.ክ*	ፖምበላ	ክረር	አዲስ አበባ	ድጂዳዋ	
የወለድ መከላከል ክኬን (Pills)	195923	15654	186385	935814	15516	14623	340660	-	4023	123954	29628	1862180
የወለድ መቆጣጠሪያ መርሱ (Depo Provera)	298654	13024	1980351	1305249	6439	21936	656553	-	9535	239567	23699	4554907
ከንፈም (Condom)	231316	17243	698	412919	38120	10968	1673	-	6292	56687	17638	793554
ዶም (Foam)	-	-	-	4495	-	-	-	-	-	-	-	4495
ካጥሳል (Capsule)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ከራይም (Cream)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
በከንድ የሙቀበር (Norplant)	9948	15	105000	16644	178	656	7635	-	211	5700	327	14631
ለጥ (Loop)	-	-	-	11937	-	142	-	-	-	-	-	12079
አይፍሪ (IUD)	147	-	2172	11937	8	-	5264	-	12	3945	582	24067
ወንድ ማዋዝ (Male Sterilization)	47	-	-	69	-	-	-	-	-	20	-	136
ሴት ማዋዝ (Female Sterilization)	101	-	-	143	-	-	-	-	-	97	873	1214
Types of Family Planing Services	Tigray	Afar	Amhara	Oromia	Somali	Benishangul Gumuz	SNNP*	Gambela	Harari	Addis Ababa	Diredawa	Total
	Regions											

* ፌ.ብ.ብ.ክ. - ፌዴራል በፊርማ በቅርቡ ተከታታለውን ስምልክት ያመለክታል::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's.

Source :- FMOH, RHB's

ምንጭ :- የፌዴራል በኋና ተበቃ ማኅበር እና የክልል በኋና በርሃም

በኢትዮ የሚገኘ የ HIV/AIDS ምርመራ ማማከር አገልግሎት (ART) መጽሑፍ እንዲሁም ካኩናት ወደ ልጅ እንደቀተላለኝ የመከላከል
አገልግሎት የሚሰጠ የህክምና አገልግሎት መሰጠ ተቋማት በዘት : 2000

Number of Health Facilities Providing VCT, ART & PMCT Services in the Regions : 2008/09

መ/መ/ቋር ት 11

Table 0.11

የአገልግሎት አይነት	ከላሉ											ድምር
	ት.ማሪ	አፌር	አማራ	ኦሮሚያ	ስማላ	በኢትዮጵያ ገመና	ደ.ብ.ብ.ክ.	ጋምበላ	አረሪ	አዲስ አበባ	ደረዳ ዋወ	
የምርመራ የማማክር VCT	-	NA	320	372	31	31	335	11	NA	220	-	1320
የመድሃኒት ሁኔታ ART	-	NA	107	145	8	16	107	7	NA	50	-	440
ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተለፈ የመከላከል PMCT	-	NA	156	208	12	11	195	11	-	31	-	3439
የምርመራ የማማክርና የመድሃኒት ሁኔታ VCT & ART	-	NA	-	145	8	16	107	7	-	31	-	314
ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተለፈ የመከላከልና የመድሃኒት ሁኔታ PMCT & ART	-	34	-	151	8	11	79	7	-	48	-	338
የምርመራ የማማክርና ከእናት ውደ ልጅ እንዳይተለፈ የመከላከል VCT & PMCT	-	-	-	208	12	19	111	11	-	31	-	392
የምርመራ የማማክር፤ የመድሃኒት-ሁኔታ እና ከእናት ውደ ልጅ እንዳይተለፈ የመከላከል VCT & ART & PMCT	-	-	-	145	8	16	79	7	-	31	-	286
Type of Services	Tigray	Afar	Amhara	Oromia	Somali	Benishangul Gumuz	SNNP*	Gambela	Harari	Addis Abeba	Diredawa	Total
	Regions											

* ደ.ብ.ብ.ክ. - ደቡብ በትኩር በቀረበበትና አገበኛ የመለከትል::

* SNNP - Stands for Southern Nations, Nationalities and People's .

Source :- FMOH and RHB's

ማንኛ : - የፌዴራል መና ጥብቃ ማረከቱ እና የከልል መና በርሃቶ